

Фан ресурслари маълумотларини бошқариш

Фан ресурсини яратиш

Фан ресурслари фаннинг маъруза, амалиёт, лаборатория, семинар турлари бўйича шакллантирилади. Фан ресурсларини шакллантириш **Fanlar bazasi / Fan resurslari** менюси орқали амалга оширилади (1-расм).

HEMIS OTM		Asosiy / Fan resurslari							O'zbekcha	JAMSHID ELOV O'qituvchi
#	Fanlar	O'quv reja	Guruh	Mashg'ulot	O'quv yili	Semestr	Tal'lim tili			
1	Amally matematika	Suniy_intellekt_2021-2022	365-MB	Ma'ruba	2021-2022	1-semestr	O'zbek			
2	Amally matematika	Suniy_intellekt_2021-2022	365-MB	Laboratoriya	2021-2022	1-semestr	O'zbek			
3	Amally matematika	Suniy_intellekt_2021-2022	365-MB	Amally	2021-2022	1-semestr	O'zbek			
4	C/C++ dasturlash	Suniy_intellekt_2021-2022	365-MB 784-PK	Ma'ruba	2021-2022	1-semestr	O'zbek			
5	C/C++ dasturlash	Suniy_intellekt_2021-2022	365-MB 784-PK	Laboratoriya	2021-2022	1-semestr	O'zbek			
6	C/C++ dasturlash	Suniy_intellekt_2021-2022	365-MB	Amally	2021-2022	1-semestr	O'zbek			
7	Ma'lumotlar bazasi	Suniy_intellekt_2021-2022	784-PK	Ma'ruba	2021-2022	1-semestr	O'zbek			
8	Ma'lumotlar bazasi	Suniy_intellekt_2021-2022	784-PK	Laboratoriya	2021-2022	1-semestr	O'zbek			
9	O'matilgan tizimlar	Telekom. tex. bakalavr 2020-2021 (kunduzgi)	211-20 Ttu	Ma'ruba	2021-2022	3-semestr	Rus			

1-расм. Фанлар рўйхати

Фанлар рўйхатидан ресурс қўшиладиган фанни груп ва машғулот тури бўйича танланг (груп 784, фан **ma'lumotlar bazasi**, машғулоти тури **ma'ruza**). (2-расм).

HEMIS OTM		Asosiy / Fan resurslari / Ma'lumotlar bazasi (Ma'ruza 1-semestr 784-PK)						O'zbekcha	JAMSHID ELOV O'qituvchi
#	Nomi *	Mashg'ulot	Resurslar soni	Resurs qo'shish	Savollar soni	Test qo'shish			
1	1-mavzu	Ma'ruba	0	+ Qo'shish	(berilmagan)	+ Qo'shish			
2	2-mavzu	Ma'ruba	0	+ Qo'shish	0	+ Qo'shish			
3	3-mavzu	Ma'ruba	0	+ Qo'shish	0	+ Qo'shish			
4	4-mavzu	Ma'ruba	0	+ Qo'shish	0	+ Qo'shish			
5	5-mavzu	Ma'ruba	0	+ Qo'shish	0	+ Qo'shish			
6	6-mavzu	Ma'ruba	0	+ Qo'shish	0	+ Qo'shish			
7	7-mavzu	Ma'ruba	0	+ Qo'shish	0	+ Qo'shish			
8	8-mavzu	Ma'ruba	0	+ Qo'shish	0	+ Qo'shish			
9	9-mavzu	Ma'ruba	0	+ Qo'shish	0	+ Qo'shish			
10	10-mavzu	Ma'ruba	0	+ Qo'shish	0	+ Qo'shish			
11	11-mavzu	Ma'ruba	0	+ Qo'shish	0	+ Qo'shish			
12	12-mavzu	Ma'ruba	0	+ Qo'shish	0	+ Qo'shish			
13	13-mavzu	Ma'ruba	0	+ Qo'shish	0	+ Qo'shish			
14	14-mavzu	Ma'ruba	0	+ Qo'shish	0	+ Qo'shish			
15	15-mavzu	Ma'ruba	0	+ Qo'shish	0	+ Qo'shish			

2-расм. Фан ресурслари

Фан ресурсини қўшиш **Resurs qo'shish** устунидан +Qo'shish тугмасини танлаш орқали амалга оширилади.

Ресурсни қўшиш учун қуйидаги амалларни бажаринг:

- **Nomi** майдонига мавзуу номини киритинг;
- **Izoh** майдонига бир изоҳ киритинг;
- **Link** майдонига адабиёт ёки бошқа ресурс манзилини киритинг;
- **Til** майдонида автоматик тарзда **O'zbek tili** туради;

– **Fail nomi** майдонига ресурс файлини юкланг.

Яратилган ресурсни сақлаш учун **Saqlash** тугмасини танланг (3-расм)

3-расм. Фан ресурсларини шакллантириш

Фанга ресурс қўшилганлигини кўриш учун **Fanlar bazasi / Fan resurslari** менюсини танланг. Натижада фанни гуруҳ ва машғулот тури бўйича рўйхати пайдо бўлади (1-расм). Ресурсни кўриш фанлар рўйхатидан фанни танлаш орқали амалга оширади (4-расм).

#	Nomi *	Mashg'ulot	Resurslar soni	Resurs qo'shish	Savollar soni	Test qo'shish
1	1-mavzu	Ma'ruba	1	+ Qo'shish	(berilmagan)	+ Qo'shish
2	2-mavzu	Ma'ruba	0	+ Qo'shish	0	+ Qo'shish
3	3-mavzu	Ma'ruba	0	+ Qo'shish	0	+ Qo'shish
4	4-mavzu	Ma'ruba	0	+ Qo'shish	0	+ Qo'shish
5	5-mavzu	Ma'ruba	0	+ Qo'shish	0	+ Qo'shish
6	6-mavzu	Ma'ruba	0	+ Qo'shish	0	+ Qo'shish

4-расм. Фан мавзуси ресурслари

Фан ресурслари ойнасининг **Resurslar soni** устунида 1-маърузага тегишли **1 та** ресурс қўшилганини кўриш мумкин.

Юқоридаги кетма-кетлик асосида фаннинг барча ресурслари шакллантириб олинади

Фан ресурсини таҳрирлаш

Фан ресурсини таҳрирлаш учун **Fanlar bazasi / Fan resurslari** менюсини танланг. Натижада фанни гуруҳ ва машғулот тури бўйича рўйхати пайдо бўлади (1-расм). Рўйхатдан тегишли фанни танланг. Натижада фан мавзуси ресурслари пайдо бўлади (4-расм). Ресурсни таҳрирлаш учун фан мавзуси номини танланг (5-расм).

The screenshot shows a software interface titled 'HEMIS OTM'. On the left, there's a sidebar with various menu items like 'Fanlar bazasi', 'O'quv jarayoni', etc. The main area is titled '1-mavzu' and contains a table with columns: '#', 'Nomi*', 'Izoh', 'Taxirlash', and 'Yopish'. There are five rows of data, each representing a question. The last row has a 'Yopish' button.

5-расм. Тахрирлаш ойнаси

Тахрирлаш ойнасидан мавзу қаторидаги **Tahrirlash** ёзувини танланг. Натижада ресурсни тахрилаш ойнаси очилади (3-расм). Ушбу ойнадан бирор бир ўзгаришни амалга оширинг ва **Saqlash** тугмасини босинг.

Фан ресурсини ўчириш

Фан ресурсини ўчириш учун ресурсни тахрилаш ойнасидан **O'chirish** тугмасини танланади (3-расм).

Фан мавзуси бўйича тест шаклантириш

Фан мавзуси тестлари талабанинг шу мавзу бўйича билимини мустаҳкамлашга хизмат қиласди.

Фан мавзуси бўйича тестларни шаклантириш учун 2-расмда келтирилган фан ресурслари ойнасининг **Test qo'shish** устунидан + **Qo'shish** тугмасини танлаш орқали амалга оширайди (6-расм).

The screenshot shows a software interface titled 'HEMIS OTM'. On the left, there's a sidebar with various menu items. The main area is titled '1-mavzudan test savollari' and contains a table with columns: '#', 'Nomi*', 'Faol', and 'Xech narsa topilmadi'. There is one row of data. To the right, there's a sidebar titled 'Ma'lumot' with details like 'O'quv reja: Suniy_intellekt_2021-2022', 'Guruh: 784-PA', etc.

6-расм. Тест саволларини шаклантириш

Тест саволларини киритиш учун **+Kiritish** тугмасини танланг. Натижада саволларни киритиш ойнаси пайдо бўлади (7-расм).

The screenshot shows a software interface titled 'HEMIS OTM'. On the left, there's a sidebar with various menu items. The main area is titled '1-mavzudan test savollari / Kiritish' and contains a table with a single row. The row has a 'Ko'rish' button. Below the table, there's a text area with a question and four variants: 'Variant 1', 'Variant 2', 'Variant 3 correct', and 'Variant 4'.

7-расм. Тест саволларини киритиш

Тест саволларини қўйидаги шаблон бўйича шакллантиринг:

Question 1

====

Variant 1

====

#Variant 2

====

Variant 3

====

Variant 4

++++

Савол ва жавоблар “====” белгиси билан қаторга ажратилади. Тўғри жавоб қаторига # белгиси қўйилади. Ҳар бир савол-жавобдан сўнг “++++” белгиси қўйилади. Тест саволлари киритилгандан сўнг **Ko'rish** тугмасини босинг (8-расм).

The screenshot shows the Hemis OTM application interface. On the left, there is a sidebar with navigation links: Fanlar bazasi, Fan mavzulari, Fan resurslari, Fan topshirilgani, O'quv jarayoni, Mashg'ulotlar, Nazoratlar, Ilmiy faoliyat, and Xabarlar. The main content area displays a test question titled "Mohiyat - aloqa modeli". It contains four variants: #, ==, ==, and ===. The variant == is highlighted with a blue background. To the right, there is a "Test savollari" section with several questions listed under "1. Mohiyat - aloqa modeli". At the bottom right of the main content area is a "Saqlash" button.

8-расм. Тест саволларини киритиш

Ko'rish тугмасини танлангандан сўнг тизим ойнасининг **Test savollari** қисмида тест саволлари ва жавобларининг визуал кўриниши пайдо бўлади. Тестларни шакллантиришда хатолик бўлса, саволларни киритиш қисмидан тузатишлар киритилади ва **Ko'rish** тугмаси танланади. Хатолик йўқлигига ишонч ҳосил қилингандан сўнг **Saqlash** тумаси танланади. Натижада экранда саволлар рўйхатини кўриш мумкин (9-расм).

The screenshot shows the Hemis OTM application interface. On the left, there is a sidebar with navigation links: Fanlar bazasi, Fan mavzulari, Fan resurslari, Fan topshirilgani, O'quv jarayoni, Mashg'ulotlar, Nazoratlar, Ilmiy faoliyat, and Xabarlar. The main content area displays a list of test questions with two buttons at the top: "+ Kiritish" and "Eksport". Below the buttons, there is a table with two rows. The first row has columns for "#", "Nomi", and "Faol". The second row has columns for "#", "Nomi", and "Faol". The "Nomi" column for both rows contains "Mohiyat - aloqa modeli". The "Faol" column for both rows has a green switch icon. To the right, there is a "Ma'lumot" panel with the following information: O'quv reja: Suniy_intellekt_2021-2022; Guruh: 784-PA; Semestr: 1-semestr; Fanlar: Ma'lumotlar bazasi; Mavzu nomi: 1-mavzu; Ta'lim tili: O'zbek.

9-расм. Саволлар рўйхати

Тест саволларни таҳрирлаш

Тест саволларини таҳрирлаш учун **Fanlar bazasi / Fan resurslari** менюсини танланг. Натижада фанни гуруҳ ва машғулот тури бўйича рўйхати пайдо бўлади (1-расм). Рўйхатдан тегишли фанни таланг. Натижада фан мавзуси ресурслари пайдо бўлади (4-расм). Тестни таҳрирлаш учун фан мавзуси номини танланг (5-расм). Мавзу ойнасининг тест қатордаги **Tahrirlash** тугмасини танланг. Натижада тестларни таҳрирлаш ойнаси очилади (10-расм).

10-расм. Тестни таҳрирлаш

Тестни таҳрирлаш ойнасида тест саволларига қуйида келтирилган бир қатор ўзгартиришлар киритиш имконияти яратилган:

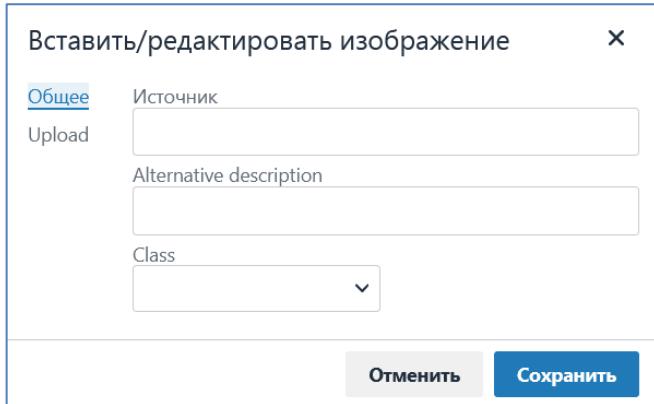
- Ёзувлар стилини ўзгартириш
 - Индекслар киритиши
 - Линк қўйиш
 - Расмлар қўшиши
 - Махсус символлардан фойдаланиши

Ушбу амалларни бажаришда 10-расмда келтирилган саволларни таҳрирлаш панелидан фойдаланиш орқали амалга оширилади (11-расм).

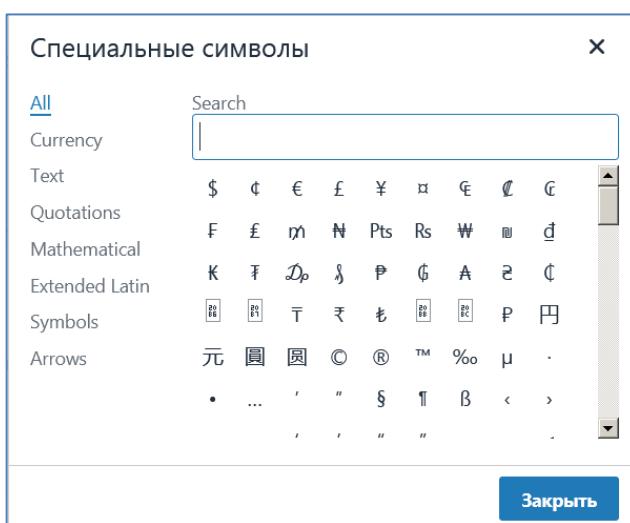

11-расм. Саволларни таҳрирлаш панели

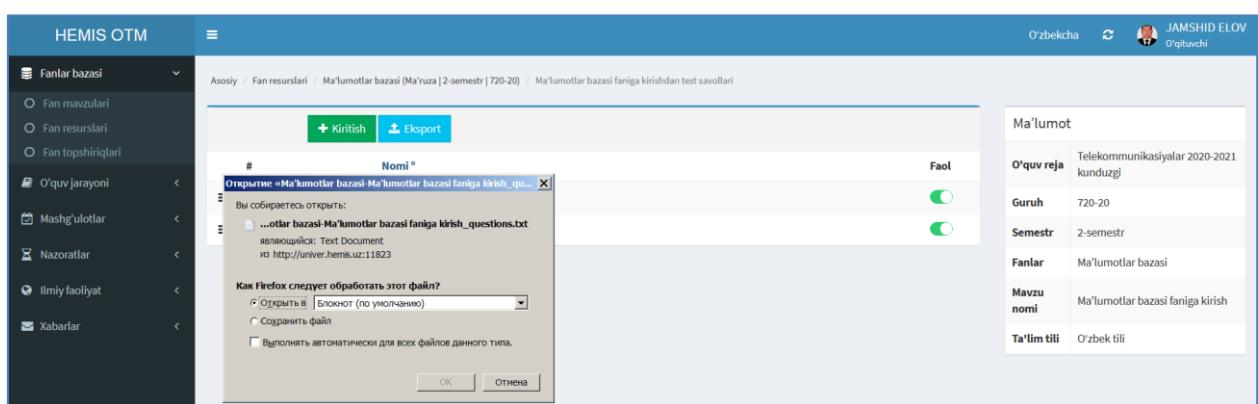
Тест саволларига расмларни киритишида саволларни таҳрирлаш панелидан белгиси танланади. Сўнгра экранда тест саволларига расмларни қўшиш ойнаси пайдо бўлади. Ушбу ойна орқали саволларга ихтиёрий расмларни жойлаштириш мумкин (12-расм).

12-расм. Тест саволларга расмларни киритиш ойнаси
Тест саволларида символлардан фойдаланиш учун саволларни таҳтирилаш панелидан Ω белгиси танланади (13-расм).

13-расм. Тест саволларида символлардан фойдаланиш
Тизимга киритилган тест саволларини .txt файл кенгайтмасида юклиш учун 9-расмда келтирилган тизим ойнасидан **EKSPORT** тутмасини танланади ва ойнадан **OK** тутмасини танлаш орқали саволлар сақлаб олинади (10-расм).

10-расм. Тест саволларини сақлаш
Юқорида келтирилган кетма-кетлик тизим менюсининг **Fan resurslari** бўлимида фан машғулотларининг тури бўйича (лаборатория ва амалий ишлар, маъруза) барча ресурслар ва тест саволларини шакллантириш мумкин.

Тестларни ўчириш

Тест саволларини ўчириш учун **Fanlar bazasi / Fan resurslari** менюсини танланг. Натижада фанни гурух ва машғулот тури бўйича рўйхати пайдо бўлади (1-расм). Рўйхатдан тегишли фанни танланг. Натижада фан мавзуси ресурслари пайдо бўлади (4-расм). Тестни тахирлаш учун фан мавзуси номини танланг (5-расм). Мавзу ойнасининг тест қаторидаги **Tahrirlash** тугмасини танланг. Натижада тестларни тахирлаш ойнаси очилади (10-расм). Тахирлаш ойнасидан **O‘chirish** тугмасини танлаш орқали тестлар ўчирилади.

Эслатма! Агар тизимда тест саволларига боғланган маълумотлар шаклланган бўлса у холда тизим тест саволларини ўчиришга рухсат бермайди. Бундай ҳолларда тест саволларини ўчириш учун дастлаб унга боғланган маълумотларни ўчириш зарур.